

I.2. NACIONALNI PLAN ZA POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA ZA 2011. I 2012. GODINU

1.2.1. REZULTATI MJERA NACIONALNOG PLANA ZA POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA ZA RAZDOBLJE OD 2011. DO 2012. GODINU – ZA 2011. GODINU

Pravobraniteljica je od odgovornih i provedbenih institucija navedenih za provedbu mjera u Nacionalnom planu za poticanje zapošljavanja za 2011. i 2012. godinu¹ (dalje u tekstu: NPPZ), a s ciljem praćenja provedbe pojedinih mjera s aspekta ravnopravnosti spolova, zatražila podatke o provođenju aktivnosti čiji je rok provedbe bio 2011. godina, razvrstano po županijama temeljem spola korisnika/ca (radi analize pokazatelja/indikatora provedbe po spolu), i to od: Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva poduzetništva i obrta, Ministarstva uprave, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Agencije za mobilnost i programe Europske unije, Hrvatske obrtničke komore i Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Analizirano je 14 provedbenih aktivnosti aktivne politike za zapošljavanje i usavršavanje u 2011. godini u djelokrugu nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (dalje u tekstu: HZZ):

a) za zapošljavanje:

- **Aktivnost 3.2.2.2. Sufinanciranje zapošljavanja nezaposlenih osoba starije dobi (iznad 50 godina starosti):** 262 osobe (od toga 107 žena ili 40,8 %). Aktivnost je provedena u 19 županija i Gradu

---

¹ Aktivne mjere zapošljavanja u NPPZ temelje se na Zajedničkom memorandumu o prioritetima politike zapošljavanja Republike Hrvatske - JAP, koji je potpisan od strane Europske Komisije i Vlade Republike Hrvatske 28. svibnja 2008. godine, po metodi otvorene koordinacije na području zapošljavanja s obvezom izrade i provedbe NPPZ-a sukladnog Europskoj strategiji zapošljavanja.

Zagrebu od kojih **u 2 županije nije bila zaposlena niti jedna žena** (Zagrebačka i Koprivničko-križevačka), dok u 1 županiji ove aktivnosti nije ni bilo (Ličko-senjska).

- **Aktivnost 3.3.1.13.** *Sufinanciranje prvog zaposlenja za nezaposlene mlade osobe bez radnog staža ili iskustva:* 1.147 osoba (od toga 468 žena ili 40,8 %). Aktivnost je provedena u svim županijama i Gradu Zagrebu i po njoj su se zapošljavali muškarci i žene.

- **Aktivnost 3.4.1.4.** *Sufinanciranje zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba:* 1.136 (od toga 630 žena ili 55,5 %). Aktivnost je provedena u svim županijama i Gradu Zagrebu i po njoj su se zapošljavali muškarci i žene.

- **Aktivnost 3.4.1.7.** *Sufinanciranje samozapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba:* 772 (od toga 300 žena ili 38,9 %). Aktivnost je provedena u svim županijama i Gradu Zagrebu i po njoj su se samozapošljavali muškarci i žene.

- **Aktivnost 3.4.3.1.** *Sufinanciranje zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih osoba² iz evidencije HZZ-a te onih koji se nalaze u otkaznom roku:* 88 (od toga 13 žena ili 14,8 %). Aktivnost je provedena u 19 županija i Gradu Zagrebu od kojih **u 9 županija nije bila zaposlena niti jedna žena** (Zagrebačka, Dubrovačko-neretvanska, Ličko-senjska, Koprivničko-križevačka, Požeško-slavonska, Istarska, Brodsko-posavska, Varaždinska i Virovitičko podravska), u 1 nije bio zaposlen niti jedan muškarac (Krapinsko-zagorska)³, a u 1 županiji ove aktivnosti nije ni bilo (Bjelovarsko-bilogorska).

Aktivnost obuhvaća, između ostalih podskupina, i žene žrtve obiteljskog nasilja, po kojoj se zaposlila **samo 1 žena žrtva obiteljskog nasilja** (u Sisačko-moslavačkoj županiji). Ipak, još 18 žena žrtava obiteljskog nasilja bile su uključene u programe HZZ i to: 4 kroz obrazovanje nezaposlenih (1 u Istarskoj županiji, 1 u Šibensko-kninskoj i 2 u Vukovarsko-srijemskoj) i 14 u javnim radovima (3 u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, 1 u Sisačko-moslavačkoj, 1 u Brodsko-posavskoj, 1 u Splitsko-dalmatinskoj, 7 u Šibensko-kninskoj i 1 u Virovitičko-podravskoj županiji)⁴.

---

² Posebne skupine nezaposlenih osoba iz evidencije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje jesu: hrvatski branitelji i supružnici i djeca poginulih i nestalih hrvatskih branitelja, osobe s invaliditetom, samohrani roditelji, roditelji s četvero i više malodobne djece, roditelji djece s posebnim potrebama, roditelji djece oboljele od malignih bolesti, **žrtve obiteljskog nasilja**, liječeni ovisnici, žrtve trgovanja ljudima, azilanti, povratnici s odsluženja zatvorske kazne, osobe na uvjetnoj kazni, mlade osobe koje su izašle iz sustava skrbi domova za djecu, korisnici prava po Zakonu o socijalnoj skrbi.

³ Statistički neznačajan podatak jer je u ovom slučaju bila uključena samo 1 osoba (žena).

⁴ Niti jedna žena žrtva obiteljskog nasilja nije bila zaposlena u Gradu Zagrebu i 12 županija (Zagrebačkoj, Međimurskoj, Dubrovačko-neretvanskoj, Ličko-senjskoj, Karlovačkoj, Krapinsko-zagorskoj, Koprivničko-križevačkoj, Osječko-baranjskoj, Požeško-slavonskoj, Primorsko-goranskoj, Varaždinskoj i Zadarskoj).

- **Aktivnost 3.4.3.3.** *Sufinanciranje zapošljavanja nezaposlenih osoba s invaliditetom i zaposlenih osoba s invaliditetom koje su u otkaznom roku:* 74 (od toga 25 žena ili 33,8 %). Aktivnost je provedena u 14 županija i Gradu Zagrebu od kojih u **9 županija nije bila zaposlena niti jedna žena** (Zagrebačka, Bjelovarsko-bilogorska, Dubrovačko-neretvanska, Ličko-senjska, Sisačko-moslavačka, Istarska, Primorsko-goranska, Splitsko-dalmatinska, Šibensko-kninska) dok u 6 županija ove aktivnosti nije ni bilo (Koprivničko-križevačka, Požeško-slavonska, Brodsko-posavska, Varaždinska, Vukovarsko-srijemska i Zadarska).

b) za usavršavanje:

- **Aktivnost 3.2.3.3.** *Financiranje obrazovanja nezaposlenih osoba iznad 50 godina prema potrebama tržišta rada:* 1.008 (od toga 585 žena ili 58,0 %). Aktivnost je provedena u svim županijama i Gradu Zagrebu i po njoj su se obrazovali muškarci i žene, osim u 1 županiji u kojoj nije bio obrazovan niti jedan muškarac (Zagrebačka).⁵

- **Aktivnost 3.2.3.4.** *Sufinanciranje usavršavanja zaposlenih osoba iznad 50 godina kojima prijete gubitak radnog mjesta u uvjetima kada poslodavac prelazi na nove proizvodne programe ili nove tehnologije:* 526 (od toga 103 žena ili 19,6 %). Aktivnost je provedena u 6 županija od kojih u **2 županije nije bila obrazovana niti jedna žena** (Varaždinska i Virovitičko-podravska) dok u Gradu Zagrebu i 14 županija se nije provodila (Zagrebačka, Bjelovarsko-bilogorska, Dubrovačko-neretvanska, Ličko-senjska, Karlovačka, Krapinsko-zagorska, Koprivničko-križevačka, Sisačko-moslavačka, Osječko-baranjska, Požeško-slavonska, Istarska, Brodsko-posavska, Vukovarsko-srijemska i Zadarska).

- **Aktivnost 3.4.2.5.** *Sufinanciranje obrazovanja osoba koje prihvate posao u zanimanjima i poslovima za koje u evidenciji nezaposlenih nema kvalificiranih osoba:* 97 (od toga 81 žena ili 83,5%). Aktivnost je provedena u 4 županije, u 3 su se obrazovali muškarci i žene, osim u 1 županiji u kojoj nije bio obrazovan niti jedan muškarac (Osječko-baranjska) dok u Gradu Zagrebu i 16 županija se nije provodila (Zagrebačka, Bjelovarsko-bilogorska, Dubrovačko-neretvanska, Ličko-senjska, Karlovačka, Krapinsko-zagorska, Koprivničko-križevačka, Sisačko-moslavačka, Požeško-slavonska, Istarska, Primorsko-goranska, Brodsko-posavska, Šibensko-kninska, Vukovarsko-srijemska, Virovitičko-podravska i Zadarska)

---

⁵ Statistički neznačajan podatak jer je u ovom slučaju bila uključena samo 1 osoba (žena).

- **Aktivnost 3.4.2.6. Sufinanciranje obrazovanja dugotrajno zaposlenih osoba koje su izložene riziku da ostanu nezaposlene kada poslodavac uvodi nove proizvodni program ili tehnologije, a koji su izloženi riziku da postanu dugotrajno nezaposleni:** 9 osoba (od toga niti jedna žena) obrazovano je u 2 županije, dok aktivnost nije provedena u Gradu Zagrebu i 18 županija (Zagrebačka, Bjelovarsko-bilogorska, Međimurska, Dubrovačko-neretvanska, Ličko-senjska, Karlovačka, Krapinsko-zagorska, Koprivničko-križevačka, Sisačko-moslavačka, Osječko-baranjska, Požeško-slavonska, Istarska, Brodsko-posavska, Šibensko-kninska, Varaždinska, Vukovarsko-srijemska, Virovitičko-podravska i Zadarska)

c) potpore:

- **Potpore za usavršavanje i obrazovanje zaposlenih:** 13.788 (od toga 7.475 žena ili 54,21%). Aktivnost je provedena u svim županijama i Gradu Zagrebu i po njoj su se obrazovali muškarci i žene.

- **Potpore za očuvanje radnih mjesta:** 533 (od toga 101 žena ili 18,9 %). Aktivnost je provedena u 2 županije i po njoj su se obrazovali muškarci i žene. dok u Gradu Zagrebu i 18 županija ove aktivnosti nije ni bilo (Zagrebačka, Bjelovarsko-bilogorska, Međimurska, Dubrovačko-neretvanska, Ličko-senjska, Karlovačka, Krapinsko-zagorska, Koprivničko-križevačka, Osječko-baranjska, Požeško-slavonska, Istarska, Primorsko-goranska, Brodsko-posavska, Šibensko-kninska, Varaždinska, Vukovarsko-srijemska, Virovitičko-podravska i Zadarska).

- **Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa:** 4.760 (od toga 3.542 ili 74,4 %). Aktivnost je provedena u svim županijama i Gradu Zagrebu i po njoj su se osposobljavali muškarci i žene.

- **Sufinanciranje i financiranje zapošljavanja u programima javnih radova:** 10.780 (od toga 6.040 žena ili 56,0 %). Aktivnost je provedena u svim županijama i Gradu Zagrebu i po njoj su se zapošljavali muškarci i žene.

Zaključak: Analizom provedbenih mjera aktivne politike zapošljavanja i usavršavanja u nadležnosti HZZ-a obuhvaćeno je **14 aktivnosti** u kojima je bilo obuhvaćeno ukupno 34980 osoba (**žena 19.470 ili 55,7 %**), od toga:

- u niti jednoj županiji i Gradu Zagrebu nisu provedene sve analizirane aktivnosti;

- svega **6** aktivnosti je provedeno u svim županijama i Gradu Zagrebu na način da su po njima bili obuhvaćeni i muškarci i žene⁶;
- u **Gradu Zagrebu i u svega 4 županije u onim aktivnostima koje su provedene obuhvaćeni su i muškarci i žene** (Međimurska, Karlovačka, Vukovarsko-srijemska i Zadarska),
- u 14 županija⁷ ima aktivnosti (u prosjeku od jedna do dvije) u kojima nije obuhvaćena niti jedna žena i 3 županije u kojima je bila po jedna aktivnost u kojoj nije bio obuhvaćen niti jedan muškarac⁸.

HZZ mjerama aktivne politike za zapošljavanje i usavršavanje obuhvatio je 19 žena žrtava obiteljskog nasilja u **8** županija. Međutim, kroz aktivnost 3.4.3.1. *Sufinanciranje zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih osoba* koja je baš namijenjena ženama žrtvama obiteljskog nasilja bila je zaposlena samo **1** žena u Sisačko-moslavačkoj županiji.

Ministarstvo poduzetništva i obrta

Analizirano je 5 provedbenih aktivnosti aktivne politike za zapošljavanje i usavršavanje u 2011. godini u djelokrugu nadležnosti bivšeg Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva (dalje u tekstu: MINGORP) za koju je podatke dostavilo Ministarstvo poduzetništva i obrta:

-Aktivnost 3.3.1.4. Projekt "Poduzetništvo mladih, početnika i osoba s invaliditetom" za 2011. godinu: broj traženih potpora 945 u iznosu od 53.281.113 kn (od toga za **315 žena ili 33,3 %** u iznosu od 18.761.708 kn ili 35,2 %). Aktivnost je provedena u svim županijama i Gradu Zagrebu, potpore su dobili muškarci i žene osim u **2 županije u kojima potporu nije dobila niti jedna žena** (Ličko-senjska i Šibensko-kninska). Broj dodijeljenih potpora je 605 u iznosu od 4.000.000 kn (od toga za **198 žena ili 32,7 %** u iznosu od 1.200.000 kn ili 30,0 %).

⁶ Aktivnosti: Sufinanciranje prvog zaposlenja za nezaposlene mlade osobe bez radnog staža ili iskustva, Sufinanciranje zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba, Sufinanciranje samozapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba, potpora za usavršavanje i obrazovanje zaposlenih, Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i Sufinanciranje i financiranje zapošljavanja u programima javnih radova.

⁷ Županije i broj aktivnosti u kojima nisu bile uključene žene: Zagrebačka (3), Bjelovarsko-bilogorska (1), Dubrovačko-neretvanska (2), Ličko-senjska (2), Koprivničko-križevačka (2), Sisačko-moslavačka (1), Požeško-slavonska (1), Istarska (2), Primorsko-goranska (2), Brodsko-posavska (1), Splitsko-dalmatinska (2), Šibensko-kninska (1), Varaždinska (2) i Virovitičko-podravska (2).

⁸ Županije i broj aktivnosti u kojima nije bio uključen muškarac: Zagrebačka (1), Krapinsko-zagorska (1) i Osječko-baranjska (2).

- **Aktivnost - 3.3.2.6.** *Poticanje, putem bespovratnih sredstava obrtnika i trgovačkih društava – izvođača praktične nastave, u čijim se radionicama i pogonima izvodi praktična nastava za učenike srednjih strukovnih škola koji se školuju za obrtnička zanimanja: broj traženih poticaja 240 (od toga za žene 100 ili 41,7 %).* Aktivnost je provedena u 18 županija i Gradu Zagrebu, a nije u 2 (Šibensko-kninskoj i Dubrovačko-neretvanskoj), poticaj su dobili muškarci i žene osim u 2 županije u kojima poticaj nije dobio niti jedan muškarac (Varaždinska i Ličko-senjska).⁹ Broj dodijeljenih poticaja je 182 u iznosu od 2.159.000 kn (od toga za 72 žene ili 39,6 % u iznosu od 750.000 kn ili 34,7 %).

- **Aktivnost - 3.5.1.6.** *Provođenje projekta dokvalifikacije i prekvalifikacije u obrtništvu, čiji je cilj brže zapošljavanje i samozapošljavanje te usklađivanje kvalifikacijske strukture radno sposobnih osoba sa stvarnim potrebama malog gospodarstva u Republici Hrvatskoj: broj zaprimljenih zahtjeva 1.337 u iznosu od 4.332.420 kn (od toga za 563 žene ili 42,1 % u iznosu od 1.969.383 ili 45,5 %).* Aktivnost je provedena u svim županijama i Gradu Zagrebu. Zahtjevi su odobreni muškarcima i ženama, ukupno 1.191 u iznosu od 2.513.758 kn (od toga 510 za žene ili 42,8 % u iznosu od 1.174.024 kn ili 46,7 %).

- **Aktivnost - 3.5.4.1.** *Stipendiranje učenika/ca koji/e se školuju za obrtnička zanimanja: broj traženih stipendija 381 u iznosu od 1.344.600 (pravobraniteljica nije dobila podatke razvrstano po spolu).* Aktivnost je provedena u 16 županija, a nije u Gradu Zagrebu i 4 županije (Požeško-slavonska, Šibensko-kninska, Vukovarsko-srijemska i Splitsko-dalmatinska), stipendije su dobili/e učenici i učenice u deficitarnim zanimanjima. Odobreno je 334 zahtjeva u iznosu od 1.198.800 kn od toga za učenice 54 ili 16,2 % u iznosu od 191.400 kn ili 16,0 %.

- **Aktivnost - 3.5.5.10.** *Nastaviti suradnju MINGORP-a s Društvom za tehničku pomoć (GTZ) u vlasništvu Njemačke vlade u provedbi projekta "Razvoj strukovnog obrazovanja" usmjerenog na tržište rada u RH: ciljane skupine bile su osobe koje se upisuju za nova zanimanja u strukovnom obrazovanju, a pokazatelji provedbe broj osoba koje su se upisale za nova zanimanja u okviru projekta „Razvoj strukovnog obrazovanja“ usmjerenog na tržište rada u Republici Hrvatskoj. Projekt je provodio MINGORP od 2006. do 2011. godine čime je strukovno obrazovanje*

---

⁹ Statistički neznačajan podatak jer je u ovom slučaju bila uključena samo 1 osoba (žena).

unaprijeđeno uvođenjem novih nastavnih metoda - polja učenja i projektne nastave, zatim uvođenjem 2 nova zanimanja primjerenih tržištu rada i 4 nova izborna predmeta, a škole koje su sudjelovale u Projektu opremljene su novom opremom dok su se ravnatelji i nastavnici usavršavali u vezi uvođenja novih metoda nastave i zanimanja što je sve dodatno doprinijelo kvaliteti njihovog rada. Pravobraniteljica nije dobila podatke koje je tražila po broju upisanih osoba za nova zanimanja u strukovnom obrazovanju te se aktivnost ne može interpretirati po spolu i županijama.

Zaključak: U analiziranim aktivnostima MINGORP je obuhvatio 2.312 osoba za koje je odobreno 9.871.558 kn (**od toga za 834 žene ili 36,1 %, u iznosu od 3.315.424 kn ili 33,6 %**). Dakle, obuhvaćeno je više muškaraca (63,9 %) nego žena (36,1 %), međutim postotak u kojem su žene predale zahtjeve približan je postotku u kojem su im zahtjevi odobreni kako po broju odobrenih zahtjeva, tako i po njihovom novčanom iznosu. **Tako se nastavio trend iz 2010. i ranijih godina da je ženama odobreno manje financijskih sredstava prije svega jer podnose manje zahtjeva.**

Ministarstvo uprave

Analizirana je 1 provedbena aktivnost aktivnosti aktivne politike za zapošljavanje i usavršavanje u 2011. godini u djelokrugu nadležnosti Ministarstva uprave:

- **Aktivnost 3.8.2.1.** – *Organiziranje usavršavanja administrativnih kapaciteta u tijelima državne uprave* putem Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika u kojem se tijekom 2011. godine usavršavalo 3.477 polaznika/ca, od toga 2.546 žena (73,2%) i 931 muškarac (26,8%). Podatke razvrstane po županijama ministarstvo nije bilo u mogućnosti dostaviti pravobraniteljici.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Analizirane su tri provedbene aktivnosti aktivne politike za zapošljavanje i usavršavanje u 2011. godini u djelokrugu nadležnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (dalje u tekstu: MZOŠ):

- **Aktivnost - 3.5.2.4.** *Kroz dodjeljivanje državnih stipendija redovitim studentima poticati upis na studije za deficitarna zanimanja na nacionalnoj i regionalnoj razini:* broj prijavljenih 2.216 (od toga

žena 1.119 ili 50,5 %), broj dobitnika/ca stipendije 625 (od toga žena 353 ili 56,5 %). Pokazatelj provedbe broj dodijeljenih stipendija razvrstan po spolu stipendista/ica i županijama na zahtjev pravobraniteljice nije dostavljen te ga nije moguće interpretirati.

- **Aktivnost - 3.5.3.5.** *Jačati vezu između tržišta rada i obrazovne ponude putem planiranja upisa koji odražavaju racionalnu mrežu programa temeljenu na analizama tržišta rada* se provodila, MZOŠ je izdalo za područje Grada Zagreba i 10 županija rješenja školama za izvođenje strukovnih programa obrazovanja, uključujući i programe za učenike s teškoćama, sukladno potrebama tržišta rada u području njihove županije na koje su se podnositelji pozivali uz suglasnost osnivača, a sve u svrhu planiranja i provedbe upisa u iste. Donesena rješenja usklađena su s Odlukom o donošenju Mreže osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i programa obrazovanja.¹⁰

- **Aktivnost 3.5.4.2.** *Provedba IPA projekta iz Operativnog programa razvoj ljudskih potencijala u okviru razvoja i provedbe Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira* se odnosi na provedbu programa dodjele bespovratnih sredstava (programa darovnica) prema načelima, ciljevima i smjernicama definiranim u okviru dosadašnjeg razvoja Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (ukupna vrijednost programa darovnica iznosi 4.400.000 eura). Planirani rok provedbe u NPPZ je 2011.-2014. godina, a prema navodima MZOŠ u odgovoru pravobraniteljici početak provedbe projekta se očekuje u jesen 2012. godine, a završetak u proljeće 2014. godine.

Ministarstvo socijalne politike i mladih

Analizirane je 1 provedbena aktivnost aktivne politike za zapošljavanje i usavršavanje u djelokrugu nadležnosti bivšeg Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi (dalje u tekstu: MZSS) za koju je podatke dostavilo Ministarstvo socijalne politike i mladih:

- **Aktivnost 3.1.3.2.** *Poticanje razvoja mreže socijalnih usluga u zajednici (širenje socijalnih usluga u zajednici razvijat će se i kroz IPA projekt MZSS-a, kao i poticanjem lokalne samouprave da u svojim socijalnim planovima daju prioritete razvoju onih usluga u zajednici koje su podrška obitelji): broj*

---

¹⁰ Broj programa po sektorima u okviru uspostavljene mreže programa obuhvaća Grad Zagreb i 10 županija: Krapinsko-zagorska županija u 1 obrazovnom sektoru 1 program obrazovanja, Sisačko-moslavačka u 6 obrazovnih sektora 10 programa obrazovanja, Varaždinska županija u 7 obrazovnih sektora 22 programa obrazovanja, Koprivničko-križevačka u 1 obrazovnom sektoru 1 program obrazovanja, Bjelovarsko-bilogorska u 1 obrazovnom sektoru 2 programa obrazovanja, Požeško-slavonska u 3 obrazovna sektora 10 programa obrazovanja, Brodsko-posavska županija u 4 obrazovna sektora 5 programa obrazovanja, Osječko-baranjska u 2 obrazovna sektora 5 programa obrazovanja, Šibensko-knińska u 2 obrazovna sektora 2 programa obrazovanja, Vukovarsko-srijemska županija 4 obrazovna sektora i 4 programa obrazovanja i Grad Zagreb u 5 obrazovna sektora 12 programa obrazovanja.

razvijenih socijalnih usluga u zajednici bio je 4 završena socijalna plana u 4 županije (Karlovačkoj, Sisačko-moslavačkoj, Šibensko-kninskoj i Ličko-senjskoj) u kojima, između ostalog, ciljanu skupinu čine nezaposlene žene primarne životne dobi.

Analizirane su 2 provedbene aktivnosti aktivne politike za zapošljavanje i usavršavanje u djelokrugu nadležnosti bivšeg Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti (dalje u tekstu: MOBMS) za koju je podatke dostavilo Ministarstvo socijalne politike i mladih:

- **Aktivnost 3.4.1.3.** *Zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih u pružanju socijalnih usluga međugeneracijske solidarnosti za starije osobe:* **91 ili 15,8 %** jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave¹¹ se uključilo u program međugeneracijske solidarnosti kroz program "Pomoć u kući starijim osobama" i "Dnevni boravak i pomoć u kući" i osigurale iz vlastitih sredstava njihovo sufinanciranje. Programom je bilo obuhvaćeno **15.550** starijih osoba (**74,1 % žena** i 25,9 % muškaraca) kojima je uslugu pružalo oko 1.045 osoba (od toga 82% žena) iz 19 županija¹² ;

- **Aktivnost 3.4.3.20.** *Zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih u pružanju socijalnih usluga međugeneracijske solidarnosti za starije osobe:* na 69 radionica/treninga sudjelovalo je 466 korisnika/ca (u nešto većem broju bile su zastupljene žene)¹³, ciljane skupine bile su dugotrajno nezaposleni, nezaposlene žene, mladi i osobe s invaliditetom. Od ukupno 17 obiteljskih centara u provedbi ove aktivnosti bilo je uključeno ukupno 14 (82,4 %) obiteljskih centara sa područja Grada Zagreba i 13 županija¹⁴.

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU

Analizirana je 1 provedbena aktivnosti aktivne politike za zapošljavanje i usavršavanje u djelokrugu nadležnosti bivšeg Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva za koju je podatke dostavilo Ministarstvo regionalnog razvoja i fondove EU:

¹¹ Na području Republike Hrvatske ustrojeno je 20 županija, 126 gradova i 429 općina te Grad Zagreb (kao posebna teritorijalna jedinica), ukupno **576** jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, izvor podatak Ministarstvo uprave, www.uprava.hr

¹² Nije bila uključena Međimurska županija.

¹³ Ministarstvo socijalne politike i mladih nije navelo precizniji podatak u odgovoru pravobraniteljici.

¹⁴ Bjelovarsko-bilogorska, Dubrovačko-neretvanska, Istarska, Karlovačka, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska, Ličko-senjska, Požeško-slavonska, Primorsko-goranska, Splitsko-dalmatinska, Virovitičko-podravska, Vukovarsko-srijemska i Zadarska.

- **Aktivnost 3.1.3.1.** *Sanacija, nadogradnja i izgradnja školskih obrazovnih i športskih objekata prema prioritetu MZOŠ, kao i dječjih vrtića i ostalih objekata kojima se povećava skrb o djeci:* ciljane skupine bile su nezaposlene žene primarne životne dobi, a pokazatelji provedbe broj obnovljenih i izgrađenih školskih i predškolskih objekata, zdravstvenih ustanova i dječjih igrališta.

Financirana je obnova i ili izgradnja 3 školska objekta u iznosu od 13.262.768,14 kn u 3 županije¹⁵, obnovljena je komunalna infrastruktura na područjima posebne državne skrbi u iznosu od 10.453.707,50 kn na području 1 županije¹⁶, kroz program Integralnog razvoja lokalne zajednice financirana je sanacija, nadogradnja i izgradnja 23 školska i predškolska objekta u iznosu od 54.500.000,00 kn na području 10 županija¹⁷, a temeljem Regionalnog razvojnog projekta sufinancirana je obnova i sanacija 17 školskih i predškolskih objekata u iznosu od 3.371.312,46 kn na području 5 županija.

U četiri navedena programa/projekta aktivnost se provodila na području 15 županija, a nije na području Grada Zagreba i 5 županija (Sisačko-moslavačkoj, Bjelovarsko-bilogorskoj, Ličko-senjskoj, Osječko-baranjskoj i Splitsko-dalmatinskoj).

Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Analizirana je 1 provedbena aktivnost aktivne politike za zapošljavanje i usavršavanje u djelokrugu nadležnosti Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom:

- **Aktivnost 3.4.3.16.** *Sufinanciranje zapošljavanja i održavanja zaposlenosti za osobe s invaliditetom:* 352 poslodavaca dobilo je poticaje kojima je sufinancirano zapošljavanje i održavanje zaposlenosti 1.267 osoba s invaliditetom, od toga žena 621 ili 49,0%. Mjera je provedena u svim županijama i Gradu Zagrebu, međutim po njoj **u 3 županije nije isplaćen poticaj za niti jednu ženu** (Ličko-senjska, Virovitičko-podravna i Zadarska).

¹⁵ Šibensko-kninska, Zagrebačka i Zadarska županija

¹⁶ Vukovarsko-srijemske županija

¹⁷ Brodsko-posavska, Dubrovačko-neretvanska, Istarska, Karlovačka, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska, Međimurska, Požeško-slavonska, Varaždinska i Zagrebačka županija

Agencija za mobilnost i programe Europske unije

Analizirana je 1 provedbena aktivnost aktivne politike za zapošljavanje i usavršavanje u djelokrugu nadležnosti Agencije za mobilnost i programe Europske unije:

- **Aktivnost 3.2.3.1.** *Provedba Programa za cijelo-životno učenje Grundtvig volonterska partnerstva za starije i Leonardo da Vinci stručno usavršavanje i osposobljavanje*, ciljane skupine bile su organizacije koje se bave starijim osobama, a indikator provedbe broj starijih osoba uključenih u projekte.

Broj podnesenih i odobrenih zahtjeva za aktivnost Grundtvig volonterskog partnerstva za starije je 1 - projekt kojem je dodijeljena potpora od 19.310 eura. Spol sudionika/ca bit će poznat naknadno kada projekt završi obzirom da se sudionici odabiru za vrijeme trajanja projekta, a to je do 31.7.2013.

Isto tako, broj starijih osoba uključenih u projekt Leonardo da Vinci stručno usavršavanje i osposobljavanje je 156 iz 23 ustanove kojima je dodijeljena financijska potpora od 350.849 eura. Spol sudionika/ca do kraja ovog izvještajnoj razdoblja nije bio poznat.

Hrvatska obrtnička komora

Analizirane su 3 provedbene aktivnosti aktivne politike za zapošljavanje i usavršavanje u djelokrugu Hrvatske obrtničke komore:

- **Aktivnost 3.5.4.1.** *Stipendiranje učenika koji se školuju za obrtnička zanimanja*: za učenike koji pohađaju programe izobrazbe za obrtnička deficitarna zanimanja. Stipendije su osigurale Obrtničke komore iz Grada Zagreba i 17 županija¹⁸ u iznosu od 660.080,00 kn. Podaci nisu dostavljeni razvrstano po spolu te ih nije moguće dalje interpretirati.

- **Aktivnost 3.3.2.5.** *Nastaviti provedbu i poticati poduzetnike na uključivanje u osposobljavanje za stjecanje osnovnih znanja za poduku mladih ljudi - naučnika*: 248 poduzetnika/ca je uspješno završilo ispit iz osnovnih znanja o poduci naučnika/ca. Podaci nisu dostavljeni razvrstano po spolu ni županijama te ih nije moguće dalje interpretirati.

- **Aktivnost 3.4.1.2.** *Omogućavanje svim zaposlenima i nezaposlenim osobama te naročito dugotrajno nezaposlenim osobama, da polaganjem ispita o stručnoj osposobljenosti, pomoćničkih i majstorskih ispita udovolje potrebama tržišta rada, radi lakšeg zapošljavanja ili samozapošljavanja*: 1276 osoba je

---

¹⁸ Stipendije nisu osigurale Obrtničke komore iz 3 županije (Šibensko-kninske, Vukovarsko-srijemske i Splitsko-dalmatinske).

položilo ispit o stručnoj osposobljenosti s liste vezanih obrta, 956 osoba je položilo majstorski ispit, a ne vodi se posebna evidencija o broju odraslih osoba koje su položile pomoćnički ispit. Podaci nisu dostavljeni razvrstano po spolu ni županijama te ih nije moguće dalje interpretirati.

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih

Analizirana je 1 provedbena aktivnost aktivne politike za zapošljavanje i usavršavanje u djelokrugu nadležnosti Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (dalje u testu: Agencija):

- **Aktivnost 3.1.2.1.** *Osigurati stručnu i savjetodavnu pomoć ustanovama koje se bave obrazovanjem odraslih pri izradi programa osposobljavanja i usavršavanja namijenjenih ženama primarne dobne skupine*, ciljane skupine bile su ustanove za obrazovanje odraslih, a pokazatelji provedbe osigurana pomoć ustanovama u ponuđenim programima na stručno pedagoško mišljenje u Agenciju. Stručna i savjetodavna pomoć se uglavnom odnosila na programe osmišljene u okviru programa IPA 2007-2009 Žene na tržištu rada koji su u 2011. godini stigli u Agenciju na mišljenje za 8 projekata realiziranih na području Grada Zagreba i 6 županija¹⁹

Zaključak: Od **33** analiziranih aktivnosti NPPZ-a za 2011 godinu, **27** je imalo pokazatelje provedbe izražen brojem osoba određene ciljane skupine, od kojih je pravobraniteljica prikupila podatke za 21 aktivnost i analizom utvrdila:

- obuhvaćeno je ukupno 42.661 osoba, od toga 23.824 žena ili 55,8 %;
- kod 14 aktivnosti bilo je uključeno više muškaraca, a kod 7 više žena;
- svega **7** aktivnosti je provedeno u svim županijama i Gradu Zagrebu na način da su po njima bili obuhvaćeni i muškarci i žene.

U slučajevima gdje pojedinci/ke podnose određene zahtjeve, kao što su bile aktivnosti u nadležnosti MINGORP-a, broj žena koje su se prijavile približan je postotku u kojem su postale korisnice po tim aktivnostima, a kretao se do 36,% . Tako se nastavio trend iz 2010. i ranijih godina da je ženama odobreno manje financijskih sredstava prije svega jer podnose manje zahtjeva.

---

¹⁹Po 1 projekt Grad Zagreb, Zagrebačka županija, Požeško-slavonska, Varaždinska, Primorsko granska županija i po 2 projekta - Vukovarsko-srijemska i Osječko-baranjska županija

Pored analiziranih 27 aktivnosti, pravobraniteljica je analizirala još **6** aktivnosti iz NPPZ za 2011. godinu koje su imale pokazatelje provedbe izražene u određenim aktivnostima od strane institucija odgovornih za njihovu provedbu i analizom utvrdila da **niti jedna nije provedena na području svih županija**, pojedina se provodila na području od 1 do najviše 10 županija.

Mjerama aktivne politike za zapošljavanje i usavršavanje NPPZ-a za 2011. godinu obuhvaćeno je 19 žena žrtava obiteljskog nasilja u 8 županija. Međutim, kroz aktivnost 3.4.3.1. *Sufinanciranje zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih osoba* koja je baš namijenjena ženama žrtvama obiteljskog nasilja bila je zaposlena samo 1 žena u Sisačko-moslavačkoj županiji.²⁰

Uočeno je da se nedovoljno provode aktivnosti vezano za smanjenje nezaposlenosti žena na tržištu rada, stoga bi se ne samo država, već i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave trebale više angažirati u provedbi NPPZ-a na način da razrade dodatne poticajne mjere na lokalnoj razini.

2. NEZAPOSLENOST I ZAPOSLENOST - STANJE I KRETANJA

2.1. Nezaposlenost

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje²¹:

- Potkraj prosinca 2011. u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje bilo je evidentirano 315.438 nezaposlenih osoba, što je za 4.407 osoba, ili 1,4% manje nego u prosincu 2010.;
- Od ukupnog broja nezaposlenih u prosincu 2011. bilo je **168.976 nezaposlenih žena**, što je za **2,3% manje** nego u prosincu 2010. godine. **Udio žena** u evidentiranoj nezaposlenosti u promatranom razdoblju **smanjio se od 54,1% na 53,6%**.

²⁰ Prema podacima dostavljenim iz Ravnateljstva policije ukupan broj žrtava nasilničkog ponašanja u obitelji (čl. 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji) tijekom 2011. godine bilo je 13.127 osoba ženskog spola ili 64,8 %, od toga punoljetnih žena 11.170 ili 55,2% .

²¹ Hrvatski zavod za zapošljavanje, Mjesečni statistički bilten 12, Zapošljavanje i nezaposlenost u Republici Hrvatskoj tijekom prosinca 2011.

U tablici - *Nezaposlene osobe po dobi i spolu krajem prosinca 2011.*²² - podaci su razvrstani po županijama temeljem spola nezaposlenih osoba. Navedene podatke objavio je Hrvatski zavod za zapošljavanje u Mjesečnom statističkom biltenu broj 12/2011. Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, koristeći podatke iz naprijed navedene tablice, izračunao je postotak nezaposlenih žena po dobnim razredima u odnosu na ukupan broj nezaposlenih žena.

168.976 nezaposlenih žena (53,6%) ima po dobnim skupinama:

Tablica - Nezaposlene žene po dobnim skupinama

6.740 od 15 do 19 godina	ili 4 %
21.198 od 20 do 24 godine	ili 12,5%
24.634 od 25 do 29 godina	ili 14,6%
20.383 od 30 do 34 godine	ili 12,1%
18.799 od 35 do 39 godina	ili 11,1%
18.984 od 40 do 44 godine	ili 11,2%
19.455 od 45 do 49 godina	ili 11,5%
22.250 od 50 do 54 godine	ili 13,2%
14.922 od 55 do 59 godina	ili 8,9%
1.541 od 60 i više	ili 0,9 %.

Potkraj prosinca 2011., prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i podacima iz analize koju je izradio Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, **najveći postotak nezaposlenih žena nalazi se u dobnj skupini od 25 do 29 godina (14,6 %)**, zatim u skupini od 50 do 54 godine (13,1 %). U 2010. godini trend je bio isti, najveći postotak nezaposlenih žena nalazio se u dobnj skupini od 25 do 29 godina 24.665 ili 14,3 %, zatim u skupini od 50 do 54 godine 24.454. ili 14,1 %.

²² Vidi Tablicu Nezaposlene osobe po dobi i spolu krajem prosinca 2011.

2.2. Zaposlenost

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u 2011. godini zaposleno je 167.531 osoba (od toga 87.747 žena ili 52,4%).

Analiza o zapošljavanju osoba s evidencije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na neodređeno i određeno vrijeme, u vremenu od 2008. do 2011. godine, pokazuje kako se iz godine u godinu nastavlja trend **povećanja broja zaposlenih na određeno vrijeme**:

2008. godine na neodređeno vrijeme 23.941 osoba (19,0%), **na određeno** 104.287 (**81,0%**);

2009. godine na neodređeno vrijeme 17.186 osoba (14,5%), **na određeno** 101.100 (**85,5%**);

2010. godine na neodređeno vrijeme 14.303 osobe (10,1%), **na određeno** 126.802 (**89,9%**).

2011. godine na neodređeno vrijeme 15.599 osoba (9,3%), **na određeno** 151.932 (**90,7%**).

2011. godine udio žena u broju zaposlenih na neodređeno vrijeme bio je 47,8 %, a na određeno 52,9 %.

U tablici - Nezaposlenost i zapošljavanje od 1996. do 2011. godine²³ - podaci su razvrstani po spolu, a u tablici - Zaposlene osobe s evidencije HZZ-a po županijama, vrsti zaposlenja i spolu u 2010. i 2011. godini²⁴ - podaci su razvrstani po županijama prema broju zaposlenih na neodređeno i određeno vrijeme.

1.3.3. HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE – Mjere iz NPPZ-a prema Nacionalnom programu za Rome i Akcijskom planu Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015.

Provedbom mjera iz Nacionalnog programa za Rome/Akcijskog plana desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015., vezano za obrazovanje nezaposlenih, stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, sufinanciranje zapošljavanja te uključivanja u javne radove, u 2011. obuhvaćene su ukupno 542 osobe romske nacionalne manjine, od čega su 151 (**27,8%**) **žene**.

²³ Vidi Tablicu u privitku - Nezaposlenost i zapošljavanje od 1996. do 2011. godine

²⁴ Vidi Tablicu u privitku - Zaposlene osobe s evidencije Zavoda po županijama, vrsti zaposlenja i spolu u 2010. i 2011. godini

Mjere su provedene u 8 županija i Gradu Zagrebu, pri čemu su bili *uključeni više muškarci nego žene, uz iznimku Grada Zagreba gdje je odnos žena i muškaraca bio podjednako zastupljen:*

- Bjelovarsko-bilogorska – ukupno 17 osoba (od toga 3 žene ili 17,6%)
- Međimurska – ukupno 133 osoba (od toga 22 žene ili 16,5%)
- Koprivničko-križevačka – ukupno 44 osoba (od toga 7 žena ili 15,9%)
- Osječko-baranjska – ukupno 223 osoba (od toga 29 žena ili 13%)
- Sisačko-moslavačka – ukupno 21 osoba (od toga 5 žena ili 23,8%)
- Brodsko-posavska – ukupno 62 osobe (od toga 11 žena ili 17,7%)
- Varaždinska – ukupno 12 osoba (od toga 2 žene ili 16,7%)
- Virovitičko-podravska – ukupno 7 osoba (1 žena ili 14,3 %)
- Grad Zagreb – ukupno 23 osobe (od toga 11 žena ili 47,8%)

Detaljna analiza vezana uz Izvješće o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2011. godinu

---

Zagreb, ožujak 2012.

Preobraženska 4/I
10 000 Zagreb
Hrvatska

tel: ++385 (0)1 48 48 100
++385 (0)1 48 28 033

Fax: ++385 (0)1 48 44 600
e-mail: ravnopravnost@prs.hr
www.prs.hr